

2677

1930.

3. ak.

OLIMPIADA

AJAKIRI

TARTU TÜTARLASTE GÜMNAASIUMI ÕPILAS- PERE HÄÄLEKANDJA

Nr. 1.

September 1930.

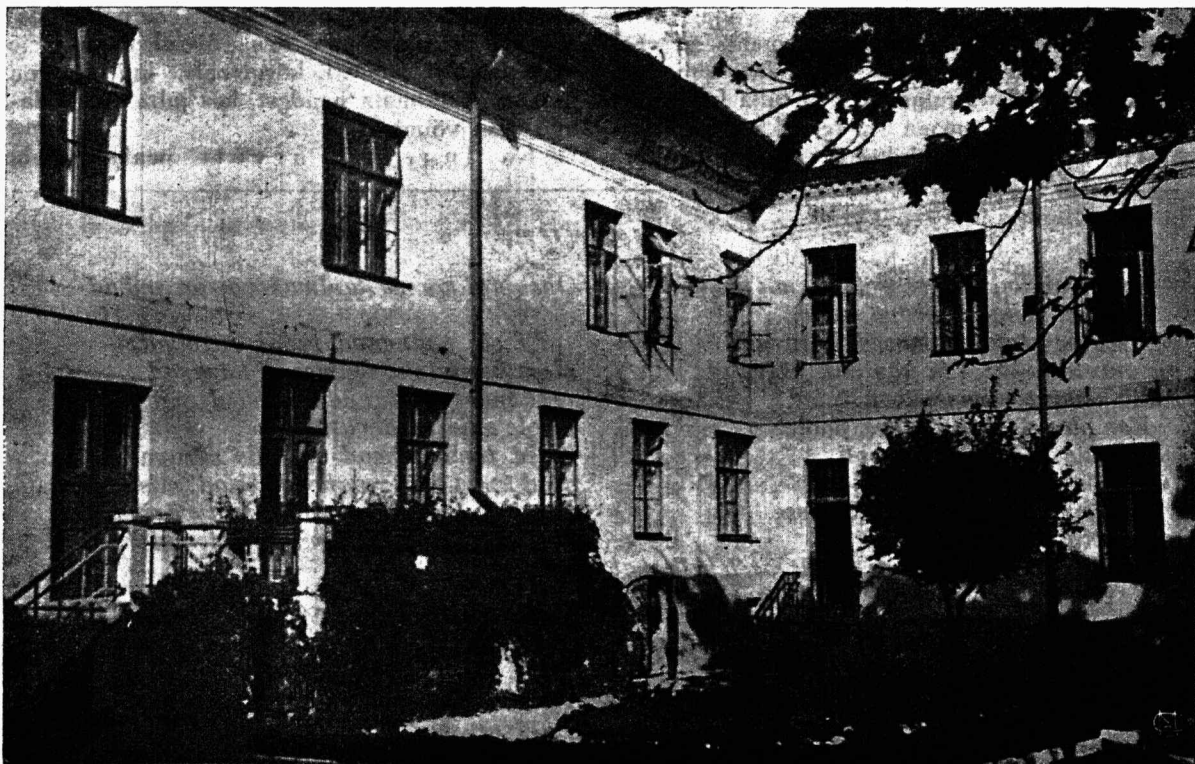
III aastakäik.

Väljaandja: Tartu Tütarlaste Gümnaasiumi Õpilaspere. Pea- ja vastutav toimetaja: Aug. Raud; abi: D. Koppel. Toimetuse liikmed: A. Hurt, T. Linde, V. Taadler. Talituse juhataja: V. Käppa. — Kaastööd võtavad vastu toimetuse liikmed igal ajal. — „T. T. G.“ ilmub iga kuu 1. ja 15. päeval, välja arvatud õppetöö vaheajad. Tellimishind: aastatellijaille 20 senti number, üksiknumbritel tellijaile à 25 senti.

Vana maja ärkas...

Ta magas kogu suve. Magas siis, kui kuumendas päike, ja magas siis, kui sadas vihma. Ikka magas. Kõik oli vaikne temas ja ta ümber, nagu ikka siis, kui magatakse.

hõõrunud. Temas elab ja keeb jälle elu. Ta noored elanikud tulid igalt maailma kaarelt ja äratasid ta üles. Ütlesid, et mis ta magab, nemad on jälle siin ja ei salli magamist. Nüüd

Pisut jube oli tema ümbruses ja sisemuses olla, kui ta magas. Magamine on üldse pisut jube asi.

Aga nüüd ei maga vana maja enam. Ta on üles ärganud, silmad unest juba puhtaks

on vana maja jälle täis kilkamist ja rõkkamist. Elutuli põleb igas ruumis... Igal pool keeb töö. Rõõm aina särab noorte silmis. Olgu tervitatud elutoojad ja ülesäratajad! Vana maja on teiega ühes noor!

J. Roos.

Samm edasi.

Uus õppeaasta — uus samm jälle edasi. Klass kõrgemale igäiks. Samm kooli lõpetamisele — sellele nii tähtsale õpilase eesmärgile — lähemale. Uusile tulijaile samm algkoolist keskkooli — suur ja lootusrikas, meelepärane samm. Sõbrule-abiturientidele samm keskkoolist ülikooli. Noorile samm elule lähemale, vanadele samm surmale lähemale. Kuid vana-delegi samm elutäiuisele lähemale. Prouadele, preilidele, härradele pedagoogidele samm uutele katsetamisaladele, samm uute isikute ettevalmistamisele — elu jaoks.

Samm edasi. „Kes edasi ei lähe — paigalseismist ei ole — see läheb tagasi,“ ütleb vana tõesõnagi. Samm-sammult ikka edasi. Nii on edu raudne seadus.

Tartu Tütarlaste Gümnaasiumi Õpilaspere häälekandja „T. T. G.“ astub käesoleva õppeaastaga oma kolmandat sammu — algab III aastakäiku. Esimene samm oli arglik proovisamm, teine oli juba hästi julgem samm, oli kindlam edusamm. Need konarused, mis tundusid esimese sammu astumisel, olid teise sammu juures juba hästi siledamad, kõikumist ja komistamist polnud enam nii väga karta. Kolmas samm tahab olla veel mehise, veel kindlam kui teine samm, rääkimata esimesest.

„T. T. G.“ on julgenud ära tulla käsitriikojast ja astuda uuema aja tehnika nõuete kohaselt varustatud trükikotta, et ilmuda kõr-

vuti „suurte“ ajalehtedega. Ta on kalkuleerinud ja leidnud, et temagi — väike küll veel — võib lubada endale astuda seda sammu. On kalkuleerinud ja leidnud, et nii tuleb ajaleht välimusest soliidim, keelelt parem, tekstilt mahukam ja loodetavasti koguni — odavamgi. See samm peaks töötama edusammu.

Jääb nüüd soovida, et ka ajalehe sisult teeksime käesoleval aastal edusamme. Trükitud sõna nõuab kaugelt rohkem kui kirjutatud või käsitriikikojas paljundatud sõna. Trükitud sõna kannab juba vastutusrikkama sõna ilmet. Trükitud sõna annab juba rohkem põhjust arvustamiseks.

„T. T. G.“ esimese aastakäigu puhul proovisime, kas me üldse midagi võime. Teise aastakäigu puhul olime juba veendunud, et võime, kuid ei pannud veel küllalt oma võimeid vaekausile. Paljud võivad isikud hoidsid endid tagasi, nagu see meie tõuverele omane. Kolmas ja järgnevad aastakäigud peavad aga näitama, et meie tõuveresse kuuluvad noored saavad teha kõik, kui on tarvis välja astuda asja enese pärast. Meie pooletuhande-liikmelises peres on veel palju passiivseks-jäänud jõude, kes võivad tõsta meie ajalehte sisult hästi kõrgemale, kui see on praegu, rääkimata nendest, kes juba on näidanud oma võimisi.

Ka lugejate arvult peaks ajaleht

Unenägu.

Kust vaikus, valgus selline mu ymber?

*Kas avanenud taevaväravad
või muumiateks inimesed käravad
on muutunud? Või kas ehk säravad
säält eemalt viimsepäeva tuled?!*

*Kas olen teel ma taeva poole
või Amor pillub oma nooli
täis armastusemyrki hingesse?
Või kas ehk muruneide ringisse
ma sattund olen?*

*Ja hellast vaikusest sa häält veel hellamat
[taas kuuled.]*

Ons inglikoovid laulmas või on pyhad

[tuuled?!

*Ei ole avanenud taeva väravad,
ei muumiateks inimesed käravad
veel pole muutunud, ja tuled säravad
ei ole viimsepäeva tuled.*

*Need tema silmad on, mis säravad,
need tema hääle mahed helinad, mis kuuled...
Mu ihhu imbub magusamaid värinaid...
Kuis olen õnnelik! nii sosistavad huuled.*

A. H.

Taas öö on laskund mu yle.

*Taas öö on laskund minu yle —
Pikk, õudne sygisöö...
hall piltvepõu on avand oma syle
ja äike teinud oma töö.*

*Taas öö on laskund minu yle...
Ah! Oleks see mu viimne öö!
Ah! Avaks surm mul' oma syle!
Ah! Lõpeks kord ka minu töö!*

A. H.

näitama edusamme. Läänud aastal oli tellijate arv tublisti stabiilsem ja kõrgem kui esimesel ilmumise-aastal. Seda lugejate arvu ei ole raske tõsta nüüd, kui ajaleht tuleb odavam, tekstilt mahukam ja kogu olemuselt väärtuslikum. Iga õpilase tõsine kohustus oleks varustada end kooli ajalehega. Võib olla, et mõningad õpilased on selleks veel liiga noored, et mõista, kui suur memuaariline ja ajakultuuriline väärtus on kooli ajalehel. Kui aga need-samad õpilased väljuvad kord koolist, saavad täisealisteks, siis hangiksid nad ükskõik millise hinna eest neid kooli ajalehti, mis peegeldavad detailides üht huvitavamat ajajärku nende elust kõigi oma rõõmude ja muredega, elu-avalduste ja tahetega, kuid siis on nende mälestusdokumentide hankimine juba hilinenud — neid pole enam saada raskegi raske eest. Õpetajad teavad peale selle, et kooli ajalehel on ka suur pedagoogiline ja õpetuslik väärtus, kuid selle mõistmist ei saa nõudagi veel õpilasilt — nemad, tulihinged, ei läbe veel neist küsimusist endile aru anda.

Kooli ajaleht, kui see on hästi toimetatud, on parim kroonika kogu kooli arenemiskäigust. Selles peegeldub varjamatult kooli vaimne, ideoloogiline ja tegeliku elu füsiognoomia, pale, profiil. Siin on õpilase- ja õpetajaskond oma olemusega värvipildiliselt-kujukalt jäädvusta-

tud. Siit on selgelt näha, mis kool on kord olnud, kuidas järk-järgult edenenud ja selle momendini jõudnud, kus leiab teda kooli ajaloo uurija.

Kel puudub ihusilm, seda on raske nägijaks teha; kel puudub vaimne arusaamise-silm, sellele on muidugi raske selgeks teha, mis meie kool oma ajalehega tahab saavutada. Meie ei ütle mitte neile, et rahu nendega, vaid jääme lootma, et nad ükskord ka nägijaks saavad, kui aeg on tulnud. Ja see aeg tuleb, kuigi mõnele vast liiga hilja.

Lähtusime sellest, et l e h e o m a n d a j a t e a r v p e a k s t õ u s m a, ja seda kinnitame siin veel kord.

Meie ajaleht on üllatava tähelepanu osaliseks saanud käesoleva aasta augustikuus Tallinnas peetud kooliuuenduse-näitusel ja kasvatusteaduslikel nädalail. Juba see peab meid tiivustama oma ettevõtet jätkama täie usuga, sest see näitab, et oleme toimunud õieti oma ajalehe asutamisega ja toimetamisega.

Alates III aastakäiku saagu meie juht-sõnaks:

E d a s i ! S a m m - s a m m u l t i k k a e d a s i t ä i u s e p o o l e !

Tartus, 10. sept. 1930.

Toimetus.

Otsustuse-kivil.

Naajo kõnnib liivasel merekaldal hämarduval kesksuve õhtul. Ta silmad väsivad pruunika liiva vaatlemisel. Ühtlane ja igav on olnud temagi elu. Nagu need kivid mere ääres vajuvad liiva, nii on äripäevased mured segunenud tema läbielat, aastaiks ridastunud päevisse. Murede ühtlaselt rõhudes ei ole Naajo mõtted suutnud väljuda igapäevsuse kitsast ringist.

Tänaõhtuses hämaruses näeb ta selgemini kui iial enne oma elu üksluisust ning labasust. Täna tajub Naajo, et teda enam ei suuda rahuldada eesmärgita töö.

Sääl sunnib mingi salapärane hää l teda tõstma pääd: see on kauge kaja elumerel mõllavast tormist. Ta vaatab sinna ja näeb inimeste kibedat võitlust voogudes, mis nende tõuklemisest tekkinud.

Naajo peatub ja astub tõsisena otsustuse-kivile. Sinna jääb ta seisma, et vaadata enese ümber.

Silmaringi laienedes avarduvad mõistus ja tunded. Nii juhtub see ka Naajoga.

Temast vasemal laiutab end kergemeelsuse ning lõbude lehtmets. Seal kasvavad nõudlikud tammed, suurustajad, praalijad haavad, kergatslikud kased ja labased, edevad lepad.

Metsa kohale on kuhjunud languse ähvardavaid äikesepilvi.

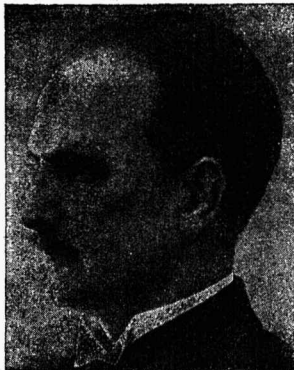
Säält libiseb Naajo pilk peatumata üle vale, varguse ja roima soo ärimeheliku mõistuse okasmetsani, mis koosneb kaineist kuusist ja kavalaist punatüvelisist mändidest. Sääl metsas mõtleb igaüks ainult enesele, ei pea iial teiste huviseid silmas. Selle metsa kohal kummub külmsinine, selge mõistuseetaevas. Kuu — südametunnistus — valgustab taevast ja metsa, kuid vahel libisevad mure- ja kadedusepilved kuu ette, siis sünnivad sääl ärimeheliku mõistuse metsas õudsed, seadusevastased teod.

Lõikavalt-teravad on nende puude mustad siluetid vastu heledat taevast.

Naajo pöördub kivil, ta vaade suundub merele. Vaiksel ja melanhoolselt laksatavad unistuste lained vastu äripäevsuse kallast. Sääl eemal käivad ebamaisuse virvendused nagu tuleleegid üle lainete. Need on üliloomulikult oraanžtaeva peegeldused. Seda karjuvat ja ühtlaselt innustavat värvi mahendab habraste pilvekuhelikkude sinakas valkjus — need on puhtad illusioonid ja kõrged aated.

Naajo on vaimustet suurepärasest vaatest, ta ei suuda pöörda silmi merelt ning suur-

Prof. Peeter Põld †

4. sept. paigutati maamulda Tartu ülikooli pedagoogika-professor ja end. kuraator, tähtsam eesti haridustegelane ja eesti kooli esivõitleja, karskuse mõtte agaram levitaja ja seltskondlikkude ürituste aktiivsem kaasatõmbaja prof. Peeter Põld.

Suri ootamata 52-aastaselt tüüfusesse, jättes leinama arvuka perekonna. Seltskond kaotas temaga oma aatelisema tegelase, eesti kool aga oma tüsedaima pedagoogilise nõuandja ja õpetlase.

Ta matusepäeval peeti kõigis Tartu kooles leinaaktusi ja õpilased vabastati viimastest õppetundidest.

Ka Tartu tütarlaste gümnaasiumi õpilased ja õpetajad kogusid ühisele mälestuseaktusele, kus õpet. A. Kruus pidas lühikese leinajumalateenistuse ja dir. J. Roos tuletas meelde lahkunud õpetlase ja avaliku tegelase eluteeneid. Vaikses harduses lahkusid osavõtjad aktuselt.

Õhtupoole võtsid õpetajad ja klasside esinadajad osa prof. P. Põllu matusest, mis saatjate arvult ületas kõik seniolnud matused Tartus. —d.

Prof. Peeter Põllu matus.

Jäise puhanguna läbistas sõnum selle suure töömehe surmast kogu maa. Ja ta ulatus kahtlemata kaugemalegi, väljapoole meie väikese kodumaa piire — puutus naaberriikide haritud ringkondade kõrvu.

Ta lahkus, et mitte kunagi enam tagasi pöörduda.

Ja 4. skp. sängitati ta viimsele unele. Algas see pühalik talitus 3. skp. õhtul. Täpsalt kell üheksa kanti üliõpilaste poolt välja E. Ü. S. saalist tagasihoidlik kirist. Asetati surnuvankrile, mille ümber asusid auvahid ja mida

ümbritsesid loitvad tõrvikud. Kogunenud rahvas valitses vaikus. Oled harjunud, et ikka kuhu koguneb suurem hulk rahvast, sääl on suminat ja kihinat. Seekord aga valitses suurim vaikus. Kui kanti välja Peeter Põllu põrm, paljastusid pääd, loitsid tõrvikud — ja tänavtuled näisid tumedamaina tavalisest, otsekui looritud leina. Seisatusid autod ja peatus kiire möödaruttaja...

Siis liikus leinarong, saadetud vaikuselt, ülikooli kiriku poole. Ning viimseks ööks jäi Peeter Põllu põrm sellesse maisesse hoonesse.

suguselt taevalt. Siiski astub ta otsustusekivilt igapäevsuse liivasele kaldale, kuid ta ei heida pilkugi liivale ja kividele.

* * *

Naajo kõnnib mööda liivast mereranda. Ta vaatab unistuste lainete vaikset rullumist

vastu kallast, ta vaatab ebamaisuse virvendusi laineil, ta vaatab oranž taevaranda, vaatab hapraid pilvekuhelikke; ta ei pööra pilku merelt. Kare liiv hõõrub Naajo jalusse haavad ja ta peksab varbad vastu kive veriseks, aga ta ei tunnegi valu, sest ta unistab.

—a— —u—

Põhjamaa roosid.

Hilised põhjamaa roosid, miks olete oma veripunased õied kurvalt, lootusetult longu lasknud? On's teie ümber juba karm sügistuul ulunud, teid ootamata külastanud? Või kuulutas väsinud sügispäike teile kadu, kui nii hilja veel õilmitseda armastate. Või hirmutas teid lähenev talv ja lumehelvete sadu?...

Hilised õied, aeg on teil lahkuda — põhjamaa karmi looduse ees kokkuda. Kuid mä-

lestus siiski jääb teist, et tahtsite ehtida põhjamaa pinda... Oleme külmade randade lapsed, hüüame järele teile, sosistame sala: Unustage kurbus, mille kaasa tõi uduhall sügis. Unustage — peagi talv teid suigutab unne. Unustage kõik — ja unistage kevadest, millal kullase päikese kiirtes ärkate ja sõpru oma ilu põhjamaal vaatlemas märkate. Le.

5. IX. 30.

Kesk sädelevat valgust, kiriku masendavat vaikust, auvahtide keskel seisis ta sääl.

4. skp. kell 3 algas matusetalitus. Kogus üliõpilasi, kooliõpilasi, kaitseväelasi ja sõpru. Palju oli sõpru — neid oli kõige enam.

Ja rahvast — pole kahtlust, et pool Tartut oli saatmas Peeter Põld'u tema viimsel teekonnal.

Leinajumalateenistuse lõppedes hakkas liikuma matuserong. Vana Tartu pole kaua enam näinud sellist leinarongi. Ees üliõpilasorganisatsioonid, lipud kõigil mähitud musta, siis kaitseväelasi ja mõningaid kaitseliitlasi, siis — surnuvankril lahkunu põrm. Selle järele saatjad omaksed ja palju-palju sõpru. Ja noori — keskkooliõpilasi — oli tulnud igast koolist rühm. Rong oli pikk, väga pikk. Ja kui palju oli pärgi! Loeti kümneid!

Ohus hõljus midagi rusuvat ja rasket. Sügispäike tundus nukrana ja leigena...

Kõiki tänavaid, mida läbistas nukrustav rong, palistasid inimalleed. Selle saabudes kalmistule, laskus juba hõredat sügishämarikku. Peeti pikki ja lühikesi kõnesid, hüüti järele palju sooje sõnu, ning mõnegi mehe hääles värises pisaraid, kui ta seisis sõbra haual. Hinge puged mingit jäist ja külma, mingit lõdisemapanevat — tunne enese abitusest kõikvõimsa saatuse ees...

Ja kalmistu puude närtsivas lehis värisesid leinalaulu viimased helid, loitsid tõrvikud laskunud sügishämarikus. Ja nüüd kadus surnuaia kutsuvasse raturüppe väsinud töömehe põrm. Kadus kalmu alla eesti intelligentseim teadusemees.

Ja lahkuti kalmistult, igal hinges helisemas leinaviisid ja kõrvus kõlamas palju liigutavaid, sooje sõnu.

Valli Taadler.

Töole.

Ettevaatlikult avas Ott aiavärava, libises läbi ja sulges selle enese taga ümber pöördumata. Hetkeks ta peatus, tõmbas püksid veidi kõrgemale ja lõi katkise õlgkübara kaugemale kuklasse. „Nii käis ju kodus Ants!“ vilksatab sulase kuju Oti mõtteis, kui ta sammus edasi majaukse sihis, käsivarsi kahe suure kaarena külgedest eemal hoides. Täna pidi ta suu olemas; tema, see väike, vahest kaheksa-aastaseks saanud mehike pidi tulema täna Raidla tallu teenistusse.

Talur, suur, tüse mees tõsise näoga, astus ukse ette. Juba aknast oli ta silmanud tulijat.

Ott tegi talle sügava kummarduse peaga, asetaski teise käe oma valge juuksetuka lähidusse, teise välja sirutades. „Tere päevast!“ sõnas siis sügaval kurguhäälel.

Talur võttis pakutud pisikese, pruuni käe, mis pea täielikult kadus ta suurde pihku, ja vaatles poissi tagasihoitud muigega.

„Tere hommikust! On nii täiskasvanud poisid juba nii vara teel?“

„Jaa, seda nad on!“ noogutas Ott, kellele nüüd meenus, et vaja ka juttu ajada, nagu seda teeb isa, kohates mõnd teist peremeest. „Täna ongi päris kena ilmake, suviljale õige kasulik teine.“

Peremees vaatles veel ikka mehikest, silmakurust varjatud naeruvine. Ott pööras pilgu mujale, asetaski ühe jala risti teisele, juureldes, milline võiks olla küll kõige rohkem mehisust avaldav seisak. Vaikus muutus talle ebamugavaks.

„Mulle näib, et sina oledki Raidla peremees.“

„Jah, nõnda nad nimetavad mind küll. Aga kes oled siis õieti sina?“

Ott oli hämmeldunud. Ta hallid, päris vesihallid silmad muutusid suurteks ja peaaegu ümmargusiks. Kuidagi ei suutnud ta seda tajuda, et see seal, see suur mees, ei teadnudki veel, kes ta on.

„Ei tea sa's seda veel? Noh, tuleta meelde, ma ju pidin tulema Raidlasse karjap...“ („karjapoisiks“ tahtis ta öelda, mõtles veidi ja lisas siis juurde samasel kurguhäälel kui ennegi) „...Raidlasse teenistusse pidin ma tulema.“

„Minu juurde? Vaata, vaata, sina siis oledki mu uus sulane Kuristest. Kuidas on siis su nimi?“

„No vaata, seda sa ka veel ei tea! Mind kutsutakse ju Otiks!“

„Õige küll! Näe, nüüd tuleb see mul enesekas meelde. Olid aga varakult teel siia!“

„Mina just leian, et siinpool kaunis hilja üles tõustakse. Meie pool kodus algab päeva-töö varem.“

„Hm, nii! Ja nüüd on sul siis kavatsus kohe päriks siia jääda?“

„Seda mõtlesin ma küll!“

„Kas sul siis emast kahju polnud lahkuda?“

„Akki nõõris midagi Oti kurku, tahtis kangekaelselt aiva tõusta üles silmadesse. Ei, seda ei tohtinud! Ta neelatas paar korda kiiresti, kiiresti, pilgutas enne üht, siis teist silma.“

„Ah, sa ju tead, ega või ometi kogu elu-aeg põllepaelte küljes rippuda.“

Talur muigas heatahtlikult. Ta sai kõigest ülihästi aru. Nüüd ütles ta ikka veel muiates:

Kooli ava-aktus.

Salapärane on suvi oma ilu ja vabaduse poolest, salapärane ja huvitav, nagu oli seda vanade eestlaste meelest mets, kus kihas ja kees vaibumata elu, kus asetsesid haldjate, metsavaimude, udumäe kuninga ja teiste müstiliste olevuste elamud. Suvel on vabadust, on rõõmu ja lõbu, mida ei piparda talvised mured.

Ent salapärasem ja ilusam on siiski sügis, ja nimelt kooliõpilastele. Kui ilmuvad värvilised laigud puude lehile, kui sünge tuul vilistab kurvalt ja kaeblikult, kui vetevaimud saavad rahutuks, ässitades vihasele võitlusele veekogud, siis teavad noored teadusejüngrid, mida kõik need huvitavad loodusnähtused tähendavad — nad peavad ärkama „suveunest“ ja säädma oma sammud suveks nii üksinda jäetud koolimaja poole. Nii mõnigi oleks veel meelsasti luusunud metsas või võidelnud vihaleärritatud vetevaimudega, seesemel et siduda end ahelatega, mis ei anna vabadust tahetele. Ent kõik see on nii ilus ja salapärane, mis valmistab muret ja kurbust. Ja seda tunnevad ja teavad kõige paremini koolilapsed.

Sel aastal algas õppetöö 28. aug. kell 9 hommikul. Juba varakult kogunes tulihingelisi ja sinisilmalisi noori külmade, kiviste seintega klassidesse, elustades tühje ruume oma tervituste ja seikluste jutustamisega. Kui viimaks

läbilõikava häälega tirises koolikell, siis kogunesid kõik õpilased saali ühisele aktusele. Peagi ilmusid ka meie lugupeetud õpetajad. Tõsiselt ning rahulikult algas õpetaja hr. A. Kruus uut kooliaastat lauluga „Ma olen valgus sellele“ ja palvega. Seejärel ilmus hr. direktor temperamentliku häiguga pulti, naeratlev, ent siiski tõsine ilme näol. Südamesse tungivad sõnad, mis panid endise kui ka uue õpilase mõtlema tõsiselt koolielu üle, voolasid nagu mässav, tormine vesi üle hr. J. Roos'i huulte. Kool ei ole selline asutis, kuhu tullakse lõbu ja ajaviite pärast, vaid selleks, et tõelist jänu teaduse järgi kustutada. Koolis peab töötama õppeainete juures tüdimata, niisamuti peab ka aktiivselt osa võtma õpilaspere isetegevusest. Tõsine töö annab tunda, kui magus on ta vili, niisamuti annab ta ka me hingele rahu, rõõmu, ta ei lase tungida meisse sopaseid, mürgitatud mõtteid, mis varakult surmavad ja ängistavad vaimu.

Pärast direktori kõnet valgusid endised õpilased koduklassidesse, kus klassijuhatajad andsid mõningaid juhtnõure eelolevaks õppeaastaks, kuna uued I klassi õpilased jäid saali, et jaguneda üksikuisse paralleelklassesse.

Paremaid tundeid jättis meisse sel õppeaastal esimene koolipäev. A. L.

„No tere tulemast siis, ja mine õige kööki; vaata, mis nad sulle seal süüa annavad, sa ju pika teereisi järele kindlasti näljane.“

„Aga, kas see mitte pole ülekohus söömisega alata, enne veel kui midagi pole tehtud?“

„Ja mida mõtlesid sa siin Raidlas õieti teha?“

„Muidugi ikka seda, mis sa minult nõuad.“

„Üsud sa siis, et kõigega hakkama saad?“

„Selle järele otsustades, mida olen teistelt kuulnud, ei pidavat sa kuri mees olema; pealegi...“ (ta silmitses talurit pealaest jalatallani oma avameelsete silmadega, peatudes hetkeks ta tüsedal kogul), „...võib nii juhtuda, et ma sellega hakkama saan, mis sinul võimata.“

„Mis suhtes, näiteks?“

Ott vastas vilkalt: „Noh, kas või vasikaid läbi tihniku ajada!“

Raidla peremees silmitses end ja naerul sõnus: „Oled suur võrukael, aga terane kui nõel.“

Poiss vaatas talle rõõmsalt otsa, ei vastanud aga midagi. Peremees võttis ta nüüd käe kõrvale: „Nii, lähme siis ühes sisse, pead ju tutvunema inimeste ja hoonetega, ja kui see kõik sulle meeldib, noh, siis on vist kõige õigem, kui sind nimetan oma tööperemeheks.“ Sealjuures vaatles peremees poissi heatahtliku pilkega suunurgas.

„Nüüd sa küll pilkad mind, peremees,“ raptas Ott pead, „aga ma vahest ehk saaksin sellegagi hakkama.“

Julgelt ja ettevõtlikult lõi Ott pea püsti. Peremees silmitses teda tõsiselt, siis silus tal hellalt üle põse. Mõlemad astusid käsikäes üle läve tupa. Aeglaselt sulges uks.

T—d.

Vara kutsus surm tähtede taha meie armsa

AINOKESE

Sünd. 23. märtsil 1916,
surnud 20. aug. 1930

Mälestavad tõsises leinas klassiõed

Andmeid kooli tegelikust elust.

Kevadel, peatselt pärast koolitöö lõppu järgnes uute õpilaste vastuvõtmine — 11. juunist kuni 13. juunini, millal vastu võeti uusi õpilasi I klassi — 90, II kl. — 1, III kl. — 2, IV kl. — 2, V kl. — 3 õpilast.

Sügisel vastuvõtmisel — 25.—27. augustini — võeti vastu I kl. — 36 õpilast, II kl. — 5, III kl. — 7, IV kl. — 6 ja V kl. — 2 õpilast. Hiljem, peale õppetöö algust, võeti veel üksikud õpilased vastu, neist I kl. — 5 ja IV kl. — 2 õpilast. Kevadel ja sügisel vastuvõetud õpilaste arv kokku on 161 õpilast. Kõiki soovijaid ei saanud kool mitmesugustel põhjustel vastu võtta; nii tuli 25 õpilasel ruumi otsida teistest koolidest.

Kooli lõpetasid käesoleva aasta kevadel järgmised õpilased: Ida Adamson, Salme Adamson, Lisete Alber, Leida Anslang, Alma Blaubrik, Marta Bruus, Alide Ere-

line, Alma Ertis, Hildegard Fischer, Aino Grünverk, Magda Himma, Frieda Hurt, Melanie Jakobson, Elfriede Jans, Alfera Jänes, Lilli Jürgenson, Tooni Jürgenson, Ella Jüriado, Johanna Kaarna, Helene Keder, Leida Keder, Salme Kiima, Gerda Kink, Frieda Kivisaar, Miranda Klaos, Salme Kont, Novella Kuke-
melk, Hedvig Kukk, Alvine Kull, Ellinor Kullak, Linda Käkki, Linda Kärp, Marie Kümmel, Laine Regina Künnap, Salme Leik, Irene Lätte, Elfriede Lööper, Leida Lõhmus, Helmi Miitra, Aino Montag, Selma Muuli, Erna Müller, Linda Niggol, Asta Orav, Aurelie Palumets, Hilda Pangsepp, Herta Parts, Linda Pekk, Endla Pöder (Pindsol), Herta Pruuli, Leili Püss, Salme Raika, Anna Rebane, Aino Saar, Alide Saks, Elfriede Saks, Selma Sikka, Alide Sõro, Helmi Sõro, Endla Tamm, Helmi Taska, Juta Tattar, Terese Teder, Leida Tekkel,

Neistsinaseist lahkunuist.

Läinud õppeaasta numbreis ilmus pikemat aega joone all seeria meie kooli abiturientidest — „neistsinaseist lahkunuist“. Et mitmelt poolt on tuntud huvi nende kirjutiste vastu, julgen selgi aastal jätkata seda seeriat, jäädes ühtlasi truuks oma lubadusele viimses „T. T. G.“ numbris (nr. 15, mai 1930).

Lõpetasime 1925. a. (VI) lennuga. Praegu peaksin järjekorras võtma kõne alla

VII lennu — 1926. a.

Kahjuks on see lend mulle küllalt võõras, nii et käesolev kirjutis nopib 60 abiturientidest välja ainult üksikud ja iseloomustab neidki — usun — küllalt pealiskaudselt. Ainult sellepärast, et mitte katkestada aastate-ahelat, teen juttu sellest lennust; kui mõnes asjas ehk eksin, andestatagu see mulle.

Linda Abel — väike blond plika, ent lõbus ja liikuv kui elavhõbe. Alati naeruline, muhe, kärmejutuline, vadistav-sädistav. Sobiv seltsiline, mõnus lauanaaber — nii koolis kaastijule kui hiljem seltskonnas. Õppides tuli omaga läbi, oli nuppu ja tahet ka, niipalju kui koolinormi piirides vaja. — Praegu juba pikemat aega tudeng, värviteklit ega valget mütsi ei kanna, armastab ainult moekübarat. Harrastab püsivalt kohvikukultuuri. Werneris veedab järjekindlalt oma kõnetunni-ajad. On jõudnud veendumusele, et tudengi-elu on ikka palju vabam kui keskkooli-õpilase-elu, ja kasutab seda täie õigusega. Pole palju jõudnud ka pikemaks sirguda, kui oli varem — on jäänud ikka väikeseks, lõbusaks plikaks.

Emilie Adamson — taluperemehe tütar Hummulist, Valgamaalt. Ka blond, kuid kahvatu-võitu näoga, keskmise pikkusega, lihtne, aeglasepoole, tagasihoidliku iseloomuga. Talulaps, kes ei võta silmapaistvalt omaks linna gratsiöösi. Ent seejuures ometi sümpaatlik ja armas iseloom. Tuli, kui ma eksin, vist Valgast meie kooli, libises vaikselt ja tähelepannematult rahuldavate otsustega klassist klassi, kuni lõpetas kooli. Abielus juba mõnd aastat. Perekonna-ema. Elab Tartus. Praegu kannab leinaloori — surmajuhtumite tõttu lähidaste omaste ringis.

Linda Berg'ist ei mäleta midagi.

Elfriede Herbst — Kambja poolt, vist metsniku tütreid. Iseloomulik väliselt: blondid, loomulikud juukse-kiharad, mis tegid ta pea suuremaks, kui see tõepoolest oli; nägu rohkem mehe kui naise oma: tugevad, nüanssida jooned, taluinimeselik profiil; keha-dimensioonidelt ka tüsse põhjamaa tõug. Iseloomult tõsine, rahulik, rohkem jõuga pealerõhuv kui hooti heplev; tegi tööd täie teadvusega, nagu seda teeb rikkumata tõuvereline eestlane. Oli huvitatud ka kooli ettevõttest väljaspool klassitunde. Oli inimene, keda võis usaldusega paigutada igale valvepostile: täitis kõikjal korralikult oma kohustused. — Arvan olevat enesel õiguse, kui ütlen, et ta käis hiljem käsitöökoolis; võimalik, et nüüd on juba lõpetanudki ja toimib kuskil õpetajana. Udu eest oleks nagu mees, et ta kandis korra üliõpilase üldmütsigi.

Selma Terras, Hilda Toom, Margarete Torrim, Elfriede Torro (Toro), Paula Välba, Helga Wöhrman.

Käesoleva aasta sügisel lõpetasid kooli: Leida Dellmann, Hildegard Jesse, Armilde Irene Kress, Meta Kõre, Renata Lipp, Ilona Muhli, Elfriede Rusilla Neppo, Alvine Püssa, Helmi Pillau, Aino Roth, Amalie Rosin, Rosalie Valde, Leida Käppa ja Hulda Natalie Mauer.

Kokku 84 abiturienti.

Õpetajaist lahkusid Helmi Leeman, Villem Alto, Walther Freymann, Anton Laar ja kooliarst ning tervishoiu õpetaja dr. H. Madisson. Neist laikus Helmi Leeman

kui ajutine õppejõud, Villem Alto sai Tartu õpetajate-seminari täie komplekti tunde, Walther Freymann ja Anton Laar pidid lahukuma tundide puudusel, jäädes edasi H. Treffner'i gümn. õpetajaiks; dr. H. Madisson'i asemele valitakse koolile naisarst; praegu täidab ta aset kuni uute valimisteni pr. dr. O. Madisson.

Uute õppejõudude n'a töötavad koolis, alates 1. aug., kaks noort akadeemilist jõudu: Elfriede Jaska (eesti keel) ja Elmar Kimmel (ladina keel).

Suvevaheajal viibis õppeaine täiendamise otstarbel Berliiniis saksa keele õpetaja pr. M. Hammer.

Erna Gens — mitte juut, vaid ikka päris ristiinimene. Ega ma vist ei eksi, et ta oli Kavastu poolt. (Ja miks ei võinud ta säältkki poolt olla!) Oli veidi iselaadi, mida nagu raske kujutella. Juuksed ruugepoole, nagu kitsavõitu või väike, kuid mitte lahja. Näojume rohkem tõmmukas kui kahvatu või roosa. Pea ettepoole langetatud ja kunis pikk kehagi oma ülemise osaga tsipake ettepoole; igatahes mitte küünalsirge. Sõbralik naeratus alati huulil. Jutlemises kodune, lihtne, komplimentidest vaba. Lihtsus maksis ka rõivastumise suhtes. Õppimises läks, kuidas nüüd läks, aga läbi sai. Õpetajaile igatahes ülespidamisega ega muuga muret ei teinud. Just oma kodususe tõttu näis sobivat kooli-seltskonda. Edaspidine elukäik mulle teadmata.

Tatjana Jakobson — praegune T. G. õpetaja. Ameti alalt nende ridade kirjutajale ja lehelugejailegi nii lähedal, et iseloomu detaile ja muud on ülearune ette kanda.

Aino Jürgenson — vist Tartust. Mäletan, et hoidis nagu rohkem blondi kui brüneti poole. Keskmise kasvuga, lahjapoolse kehaga; kahvatu näoilmega. Paremaid ja tegevamaid õpilasi. Hää edasijõudmisega, agar, hakkaja ja lahtise mõistusega. Klassis priima, kirjan-dusriingis ja mujal kooli org-ides eestvõtjaid, esinai, referente jne. — Kooli lõpetamise järele kadunud minu isiklikult silmapiiril.

Aino Kallas — nime järgi kui suur soome-eesti kirjanik, kuid siiski mitte see. Juba välimuselt ja šarmiltki täielik vastand oma suurele nimekaimule: ei lõhnagi kirjanik-Kalda lady-leedilikkusest, gratsiöösist, maneeridest, õilsusest, vaid lihtne, ümmarguselt-raskekujuline, eriliste peenete kommeteta, talulapselik. Talulaps ta aga ei olnud, vaid endise valla-kirjutaja ja praeguse kantselei-ametniku tütar

Tartust. Ja kui võrdlust edasi jätkata, siis ei küündinud ka ta vaimuomadused kaugeltki kirjanik Aino Kaldani. Kehvade võimistega ta ometi ei olnud, pealegi kui ta oma viimist ei mõtelnudki lauale laduda, vaid toimis ainult kooli nõuete kohaselt. Oli neid Kaldaid-õekseid kolm meie koolis, kuid Aino oli siiski ainuke, kes lõpetas; sellega ei ole öeldud, et teised olid vähem andekad; pisim Kallas oli kõige andekam, kuid laikus koolist matemaatika pärast. — Kuhu Aino jäi pärast kooli lõpetamist, ei tea.

Edasi tuleks teha juttu Salme Kase'st, Elfriede Karu'st, Helmi Kivisaar'est, Ella Klade'st, Veera Klass'ist, Elfriede ja Klaara Korjus'est, Helene Korb'ist, kelle näod küll kuidagi meeles, aga mitte teod ega muud. Kase oli ju asjalik maalaps, Karu ja Kivisaar vaiksed tööinimesed (viimane praegu postiametnik Elvas); Klade'st pole muud meelde jäänud kui ta klaar üliblondsus, Klasse'st ta väike kasv ja sinakas juuks; Korjused olid arenenud ja tegelejad tütarlapsed, õpetajaile vist kaunis meelt mööda; Korpon meeles säilinud oma lihtsate füsiognoomia-joontega ja amüseerimiskalduvustega (pardong, kui see on palju öeldud!).

Marta Kurg — optant. Klarissa (vaata eelmise number) ja Puskari kaaslasi. Blond, helesilmaline, läbipaistev, habras, närviline tütarlaps. Iludus nii mõnegi hinnangu järele. Vene keele rääkimises väga edenenu, teisis võimisis aga tahaplaanile kippuv. Tasane, vaikne natuur, kelle kohta siiski sobis: vaga vesi, sügav põhi. — Elab praegu Võrus. Abielus. On säilitanud oma kaunisuse ja elegantsi.

(Järgneb)

Alter ego.

T. T. G. klasside omavalitsuse koosseis.

Õppetöö alates valiti kõigisse klassesse järgmised omavalitsuse esindajad:

I-a: Mälberg, Inna (klassivanem),
Parmson, Alma (laekur),
Sööt, Aino (kirjatoimet.),
Sisask, Selma (korralvur),
Ottas, Elvine (haridusjuht).

I-b: Persidski, Salme (klassivanem),
Laar, Aino (laekur),
Juksar, Salme (kirjatoimet.),
Kosesson, Aino (korralvur),
Kama, Hilja (haridusjuht).

I-c: Pärli, Silvia (klassivanem),
Meos, Meta (laekur),
Lill, Linda (kirjatoimet.),
Duberg, Linda (korralvur),
Kiipsaar, Hilda (haridusjuht).

II-a: Anso, Salme (klassivanem),
Tõnison, Hilja (laekur),
Lestal, Armilde (kirjatoimet.),
Kuusk, Meta (korralvur),
Tõldsepp, Laine (haridusjuht).

II-b: Nagel, Roosa (klassivanem),
Kõve, Aino (laekur),
Luga, Armilde (kirjatoimet.),
Kümmel, Selma (korralvur),
Kimmel, Marie (haridusjuht).

II-c: Kustlov, Koidu (klassivanem),
Kallas, Larissa (laekur),
Hansen, Leida (kirjatoimet.),
Toom, Elsa (korralvur),
Peep, Helmi (haridusjuht).

III-a: Otsason, Jutta (klassivanem),
Kook, Erna (laekur),
Vaat, Nadja (kirjatoimet.),
Krupp, Erika (korralvur),
Epler, Maimu (haridusjuht).

III-b: Valdin, Helene (klassivanem),
Jürisson, Heljo (laekur),
Post, Mary (kirjatoimet.),
Päärend, Leida (korralvur),
Wöhrmann, Eha (haridusjuht).

III-c: Parts, Alide (klassivanem),
Virks, Greta (laekur),
Adojaan, Linda (kirjatoimet.),
Kippik, Leida (korralvur),
Volmer, Helene (haridusjuht).

IV-a: Golubev, Lidia (klassivanem),
Frey, Miralda (laekur),
Müllerson, Leida (kirjatoimet.),
Arens, Ragna (korralvur),
Lüüs, Hele (haridusjuht).

IV-b: Lumi, Almeta (klassivanem),
Anslang, Aino (laekur),
Köster, Helmi (kirjatoimet.),
Märtin, Virve (korralvur),
Lomp, Meta (haridusjuht).

IV-c: Vannak, Leida (klassivanem),
Mõru, Virve (laekur),
Wasser, Miralda (kirjatoimet.),
Juudas, Hilja (korralvur),
Juuno, Jutta (haridusjuht).

V-a: Mladov, Olga (klassivanem),
Kuulberg, Elise (laekur),
Surva, Leida (kirjatoimet.),
Tallmeister, Linda (korralvur),
Saak, Salme (haridusjuht).

V-b: Tammemägi, Elga (klassivanem),
Mölder, Elfriede (laekur),
Liping, Eugenie (kirjatoimet.),
Taadler, Valli (korralvur),
Kutsar, Linda (haridusjuht).

V-c: Sule, Endla (klassivanem),
Paldrock, Aime (laekur),
Tuttelberg, Maret (kirjatoimet.),
Puusta, Aurelie (korralvur),
Parts, Helgo (haridusjuht).

Ühe õpilase kannatusi sessinatses kurjas maailmas.

„Kui on jõudnud sügise, kolletanud lehed“, siis ilmub linna õpilasi. Tuleb neid küll rongiga, vankriga, jalagi vehib mõni. Kui aga paistavad linnatornid, siis pühitakse puhtaks jalatsid, nihutatakse müts õigesse „vurhvi“ jne.

Jah, siis ilmub esile ka neidsinatseid korterikuulutusi postidele, akendele, majaseintele ja ustele, üldse igasse võimalikku ja võimatusse kohta nii imeohtrasti ja mitmekesiseid, just nagu õpilase peas mõtteid tunni ajal, millal küll peaks panema tähele, ent millal on siiski

vahel nii kangesti igav, et kas või nuta juures. Mõtled, et mitu kraadi peaks õige väljas sooja olema, kas sügiskleidid muutuvad veelgi pikemaks ja kas kusagil koolis mitte varsti pidu ei tule. Tuhat mõtet; igauks erisugune, igauks ise valdkonnast.

Nii neid korterikuulutusi. Küll on neid tube „mööplerituid“ ja „mööblerituid“, mööbliga ja ilma, et pea hoopis kirjuks ajab. Kui võtad õhtuti kätte äsjailmunud, trükimustast lõhnava lehe, siis nad sind päris kohutavad;

Aino Jurak †

In memoriam.

Vähe enne algavat koolitööd tabas meid kuri saatusekäsi: ta röövis meie keskelt õnnetu surma läbi Ainokese!

Aino Jurak sündis 23. märtsil 1916 Tartus.

ei söanda vaadatagi sinnapoole kanti, vaid lepid esimese leheküljega, kus nii väga armsalt ilutsevad kinoreklaamid. Vaatad neid ja ise mõtled: „Ära saada mind mitte kiusatusel!“ sest koolikorra § nr... (Oot', oot', ma vaatan järele, mis paragrahv see nüüd oligi! Ah sool!) ...nojah § 41. seisab kindlasti ja lakooniliselt: „Kinos käimine on õpilasile keelatud kuni 20 a. vanuseni.“ Ja mis sa ikkagi teed, kui sul neid aastakesi pole rohkem turjale laotud kui hädavaevalt seitseteistkümmend.

Nii siis ohkad, aga mis moodi sa ikka jõuad oma südant kiviks muuta, kui kuulutuselt sulle otsa vahib Patašon oma ümmariku, mesimagusalt naeratava näokese ja Pat nii meeleheitlikult-sentimentaalse näoga silmi pööratab. Kohe vägisi veab kinno. Ehk jälle kuuled helifilmis nii „õrnalt-magusalt“ kärisevat „jaalt“: „I am fond of you, for you love me!“

Iga kärin või heli (kuidas aga soovitel!) kohe sulatab südame seest, kas või nuta jälle.

Ja nutma pead tihti ka nende möbleeritud tubade man.

Tuleb seal linna esmakordselt õppur. Esimene käik on muidugi mütsikauplusse, kust ilma pikema tingimiseta ostetakse veri-võhi-

Seitsmeaastasena astus ta linna I algkooli, millise lõpetanud astus Tartu tütarlaste gümnaasiumi I-c klassi, olles nüüd valmis minema II-c klassi. Oli ju Aino edasijõudmiselt ikka esimeste seas.

Meie mahajäänud mälestame teda kui rõõmsameelelist ja lõbusat kaaslast nii koolis kui ka väljaspool. Ainokese lahkumine on seda valusam, et see sündis just enne algavat koolitööd. Ka tema, nagu teisedki, oli teel linna, et tunda rõõmu ühisest jällenägemisest, kuid ootamatult õnnetu surm ei lasknud seda enam sündida...

See jällenägemine!... Milliseks see kujunes!... Mitte nii, nagu lootsime kevadel. Aino ei tervitanud meid enam nagu varem. Külma ja kahvatu lamas ta puusärgis.

Meie, noored, ihkame kõik päikest ja kevadet, kuid sünge sügis, millal päikest nii vähe, röövis sind.

Pisaraist niisutatud sügislilledest pärja asetamise lahkunu hauale...

Lilled närtsivad pea, nagu närtsis enne-aegu sinugi noor elu, kallis Ainoke, kuid mälestus Sinust ei kustu kunagi — iialgi! Olgu ilus, helge Su uus kodu, vahest kunagi kohtame jällenägemise-rõõmus. Olgu mälestus Sinust püha meile — mahajäänule, Sulle aga paistku Isa juures igavene päike, täitku helge säruga Su rõõmsameelelise, päikesepaistelise hinge!... II-c klass.

vastne vormimüts, mis nii kenasti pudelikorgina uhkeldab pealael (kandid on teiselgi veel sees) või näo hoopis enesesse matab, nii et vaid sügistuulest punetav ninaots jääb paistma. Muidugi oleneb mütsi asend omaniku maitsest, aga tavaline on, et mida vanemasse klassi jõuab õpilane, seda sügavamale nihkub müts.

On siis see tähtsamaist tähtsaim toiming sooritatud, siis muidugi kohe korterit otsima, kui see veel leitud pole. Paberileheke, millel aadressid, käes, nii rutatakse mööda linna.

Jõutaksegi ühe korteri juurde.

Kauase ootamise järele avaneb uksepragu, ettevaatlikult ja vaevalt sentimeetri laiusest. Löhnab viljakohvist, petrooleumist, pesust, ja „firtin“ kuivatab käsi lillapunktidega sinisesse põlle. On tunne, et sind pealaest pisikesest varbani silmitsetakse, sirvitakse ja takseeritakse.

Näidatakse seda tuba, mis nii umbes parajasti mahutab voodi, lonkava laua, mis näinud palju „häid“ päevi ja selle õnnekoorma tõttu kaotanud ühe jala; nüüd see on asendatud mingi kaikaga, mis aga teistest jalgadest hulga lühem.

T. T. G. Õpilaspere esinduse koosolek.

30. aug. 1930 kl. 16 oli esimene Õpilaspere esinduse koosolek kokku kutsutud ajaloo-klassi. Osa võtsid 20 liiget. Päevakorras oli: avamine, eelmise protokollki kinnitamine, ajutise esinduse juhataja valimine, ajutise Õpilaspere vanema valimine, kohalalगतatud küsimused.

Koosoleku avas läinud aasta esinduse juhataja abi Leida Roose ja soovis esinduse liikmeile töötahet ja jõudu. Seejärel võetakse päevakord muutmatult vastu.

Hildegard Rehesaar loeb eelmise koosoleku protokollki ette, mis parandusteta vastu võetakse.

Asuti ajutise esinduse juhataja valimisele. Kahest ülesseatud kandidaadist said häali L. Roose (V-b) — 14 ja H. Rehesaar (V-c) — 6, miska esimene pääsis ajut. esind. juhataja kohale:

Seejärel tuleb valimisele ajutine Õpilaspere vanem. Kandideerivad Hildegard Rehesaar (V-c), Elga Tammemägi (V-b), Elise Kuulberg (V-a), Hilja Sild (V-a), Almata Lumi

(IV-b). Kinnisel hääletamisel saab kõige rohkem häali Hildegard Rehesaar, kes võtab enda peale Õpilaspere vanema kohustused kuni uue vanema valimiseni.

Ajutise korravalvuri kohale saab neljast kandidaadist (E. Tammemägi, H. Sild, A. Paldrock, V. Märtin) kahekordse balloteerimise järele Aime Paldrock (V-c).

Ajutise üldhariduse-juhi kohale ülesseatud neljast kandidaadist (E. Tammemägi, E. Kuulberg, H. Sild, H. Lüüs) valitakse häälte enamusega Elga Tammemägi (V-b).

Pärast valimist tõstab esinduse liige N. Ratasep üles küsimuse valimiste kohta, mis lahendub H. Rehesaare sellekohase seletuse järele.

Koosoleku lõpp kl. 17,30.

Olgu tähendatud, et see oli viimne vana esinduse koosolek. Varssi toimuvad uue esinduse valimised, ja seejärel uue esinduse juhatause, Õpilaspere vanema ja valitsuse liikmete valimised.

T. T. G. Õpilaspere esindus 1930./31. õ.-a.

8. ja 9. sept. toimusid kõigis klassides Õpilaspere esindajate valimised, mille järele käesoleval õppeaastal pääsevad esindusesse järgmised õpilased:

- I-a: Paldrock, Edda, Parik, Juta;
- I-b: Kosesson, Aino, Persidski, Salme;
- I-c: Pärl, Silvia, Bloom, Aino;
- II-a: Matsen, Elsa, Tõnisson, Hilja;
- II-b: Nagel, Roosa, Raudsepp, Meita;
- II-c: Kustlov, Koidula, Toom, Elsa;

- III-a: Linde, Terna, Juksar, Linda;
- III-b: Valdin, Helene, Päärend, Leida;
- III-c: Koni, Laine, Adojaan, Linda;
- IV-a: Lüüs, Hele, Ratasep, Niina;
- IV-b: Märtin, Virve, Lumi, Almata;
- IV-c: Juudas, Hilja, Vannak, Leida;
- V-a: Sild, Hilja, Kuulberg, Elise;
- V-b: Tammemägi, Elga, Kutsar, Linda;
- V-c: Tuttelberg, Maret, Sule, Endla.

Ja, tuba on võrdlemisi suur! Sinna on kuidagi säetud veel toolgi — „pehme lehntuul“, nagu nimetab seda perenaime.

Ümber pööratagi saab ses toas. Mida siis õieti veel soovida? Kaks inimest teineteisest mööda küll hästi ei pääse, aga üks siis võib ju teine (muidugi kui ta üle 30 kilo ei kaalu) toolile seista või ka seniks koridori minna, kuni teine on väljunud. Ja-ja, ruumi jätkub! Kes siis nii vähese raha eest võib nõuda tant-susaali, peaasi, et olgu „ontlik“ ja puhas, punane siidsametist kategi laual. Õndsas mehe pärandus teine veel. Ainult üks üks endine üürnik, see riivatu, põletas väikese augukese sinna sisse, aga ega's keegi seda näe.

Olgu nimetatud kõrvalasjana, et see auguke on nii paraja alustassi suurune ja uhkeldab otse geomeetrilise täpsusega keset lauda.

Seinal asub peegli, mis nähtavasti on enese

hüüdsõnaks valinud: „Edevus on maailma pärispatt. Hoiduge edevusest!“ Ja seetõttu on ta pind kaetud mingi ähmase korraga, mis iga sissevaataja näo muudab laiguliseks kui varesemuna, nii et igäihel kaob himu enda „sihverplaadi“ vaatlemiseks.

Selle õilsahingelise peegli küljes ripub üpris graatsiliselt roosa-punane paberlill, mis oma erilises värvikülluses kohe esmalt silma torkab ja toas tolmukogu aset täidab. Lihtne ja praktiline!

Paberlillelt pole vist kogu eluajal tolmu pühitud, ja milleks siis ka maja varandust — tolmu — hävitada. Kõik püsigu alles.

Meeleheitel põgened sest „paradiisist“. Vahest leidub mujal midagi halvemat! Viisakuse pärast lubad veel mamma-papaga läbi rääkida ja pärast tulla.

Ent kannatuste karikas pole veel täis!

T. T. G. Õpilaspere esinduse koosolek

kolmap. 10. sept. 1930. a. kell 16.

T. T. G. Õpilaspere uus täidesaatev organ on alustanud oma tegevust.

Nagu teada, peab iga klass esindusse saatma kaks töövõimsat ja tööarmastajat õpilast, mis on ka tänavu teostatud. Nii on võinud esindus ühe koosoleku pidada uue täieliku koosseisuga. Esimene koosolek oli veel eelmise aasta esinduse liikmetega, kellest olid paljud lahkunud. Ent siin kohal tuleb mainida, et tollel koosolekul ei olnud küllalt sisu, vaid ainult väline koor. Igaüks ootas koosoleku lõppu; ajutise esinduse ja välitsuse liikmed valiti täiesti masinlikult. Seevastu oli aga koosolek uue esinduse liikmetega hoopis elavam ja sisukam.

Koosoleku avab ajutine juhataja Leida Roose, misjärele asutakse esinduse juhatase valimisele. Esiteks säetakse üles esinduse kirjatöimetaja ja ta abide kohale kandidaadid, millele järgneb nende arvustamine. Tuuakse esile nende hääd ja halvad küljed, kas nad on kohased sellele ametile või mitte. Häälte enamusena saab kirjatöimetajaks Almeta Lumi (IV-b kl.), esimeseks abiks Endla Sule (V-c) ja teiseks abiks Hilja Sild ((V-a).

Seejärele säetakse üles esinduse juhataja ja ta abi kohale kandidaadid, kellest valitakse juhatajaks Leida Roose (V-b), abiks Elga Tammemägi (V-b).

Järgmise päevakorra punktina oli ette näh-

tud eelmise protokolliga kinnitamine, kuid läinud aasta kirjatöimetaja puudumise tõttu jäi see punkt päevakorrast välja. Niisamuti lükatakse edasi ajalehe „T. T. G.“ toimetuse valimine, sest peatoimetaja hr. A. Raud oli lubanud ise kandidaadid sellele kohale esitada, ent seda ei ole ta suutnud veel teha seks korraks.

Revisjoni-komisjoni valitakse E. Kuulberg (V-a), Laine Koni (III-c) ja Hilja Tõnisson (II-a).

Õpilaspere kohtunikeks saavad Hilja Juudas (IV-c), Salme Saak (V-a) ja Hele Lüüs (IV-a).

Viienda päevakorra punktina palub juhataja nimetada Õpilaspere vanema kandidaadid.

Vahepeal tekib mõttevahetus hääletamise mooduste üle, misjärele asutakse valimisele.

Valimistagajärjed näitavad, et Õpilaspere vanema kandidaatideks saavad: Hildegard Rehesaar (V-c), Leida Roose (V-b), Endla Sule (V-c), Elga Tammemägi (V-b), Salme Vannamb (IV-b).

Kohalalgatatud küsimuste all soovitab N. Ratasep, et esinduse koosolekul viibiks ka üks „T. T. G.“ toimetuse liige, kes iga koosoleku protokolliga saadaks ajakirjale.

T. Linde teeb ettepaneku lähemal ajal kokku kutsuda esinduse koosolek „T. T. G.“ toimetuse valimise pärast.

Lähemal ajal algavad Kunstiringi korraldusel

PLASTIKA TUNNID

vil! PAULA LINDENAU juhatusel. üles anda III-a klassi õpilasele Juta

Osa võtta soovijaid palutakse endid Otsason'ile hiljemalt 20. sept. s. a.

Kunstiringi juhatus.

Esimesel päeval on koolimajas see tõsine „puhastustuli“. Seal siis katsetatakse, kas su tervis ka küllalt vastupidav on raskeks koolitööks.

Selleks katseks on igaaastane traditsiooniline maraton klassidesse, et kohta saada.

Vaevast kõlisenud kell, kui juba algab ribin ja rabin. Portfellid kas nurka või sanga pidi käes, ükskõik kuidas just juhtub, ja siis klassidesse. Uste kohal ja eriti kitsas koridoris on seisukord üpris kriitiline. „Ai,“ kostab ühest nurgast, kus kallid kaasvõitlejad üht eneste seast vägisi püüavad lõperguseks suruda. Ent sealsamas juba tunned, kuis kellegi küünarnukk puurib end sinu küljekontide vahele.

Maapind tundub selles „rahvasterändamises“ liiga kõvana kõndimiseks, nii siis liigutakse Issanda rahu ja vähima südamepiinata võõrastel labajalgadel. Mis aga ütlevad selle kohta kalli ligimese konnasilmad, selle järele ei päri ükski. Häda võidetuile! Häda neile, kelle jalad maapinda peavad asendama.

Ja siis, kui oled jõudnud klassi, on kogu „inerts“ lõpul; kuivatad higist otsaesist, ohkad ja oled kurnatud kui labakinnas. Toetud vähekeseks pinginurgale mõttega: „Vaid natuke puhata!“ Kuid seal kõlab ükselt hüüd kui viimsepäeva signaal: „Kla-assist lah-h-ku-daal!“

T—d.

Väärnähtusist Kirjandusringi raamatukogus.

Väärnähtusi leidub kõikjal, kuis peaks siis Kirjandusringi raamatukogugi olema neist vaba. Mainin siin ainult silmatorkavaid väärnähtusi, milliseid märkasin möödunud talvel.

Juba raamatukogu asendki oli kõigiti ebasoodne. Asus ta ladina keele klassis nelja pingirea, nagu mingisuguse ületamatu kindlusmüüri taga. Polnud siis ka ime, et suurem osa raamatute väljaandmiseks määratud ajast kulus pinkide eemalükkamiseks.

Niisamuti jääb kapp kitsaks võrdlemisi mahukaks muutunud raamatukogule. Praegugi seisavad raamatud kapis mitmelt realt.

Eelmainitud puudused olid kõigiti arusaadavad, ent nüüd tuleb nimetada üht, mis osutub valusaks punktiks. See on õpilaste hoolimatus raamatukogu vastu. Lõhuti

ja määriti raamatuid, võeti neid omavoliliselt riuleilt, viidi neid ära üles märkimata. Sellest hoolimatusest on tingitud raamatute kadumine. Võis ka märgata, et üksikud õpilased meeletulestest hoolimata pidasid oma käes raamatuid kuude kaupa.

Eriti suure hoolimatusega käideldi katalogi. Raamatute väljaandmise aja lõppedes jäeti katalog raamatukoguhoidjale tagasi andmata, nii et seda sageli mööda pingialuseid tuli otsida. Ükskord leiti ta isegi — kantselei eesruumist.

Kõik need puudused on kõrvaldatavad — loodetavasti kaovadki nad sel kooliaastal. Selleks on vaja ainult raamatukogu juhatuse kui ka lugejaskonna hääd tahet.

Kirjavastused ja toimetuse teadaanded.

A. H. „Ajalehe-foisike“ jäi ruumipuudusel sellest nr.-ist välja; ilmub järgmises nr.-is; „Pimedus“ jääb edaspidiseks reservi.

Heljo. Rütmi, riimi, armas laps, on vaja. Sel kujul ei lähe. Jõudu ja tahet katsetamiseks, kuni saab luule täiuslikumaks.

A. K. „Visiit minevikku“ ja „Õõ kalmistul“ palume võtta uuesti viimistlemisele. On konarlisel. „Visiit“ kui epigramm peab olema jõuline ja tabav nii sisult kui vormilt. „Õõ kalmistul“ nõuab ka värsitehnilist kohendamist. Teil on ürgjõudu, sõnalist piltlikkust ja luuletajalikku kirge, seepärast võib teile suuremaid nõudeid esitada.

H. R. Kirjutis kunstiringist läheb järgm. nr.-isse.

Muu kaastöö, mis ei ilmu selles nr.-is, on jäänud ära ruumipuuduse pärast.

Käesolev number hiljus esialgsete tehniliste takistuste tõttu.

Lugupeetud kaastöölisi palume kirjutada kaastöö tekst ainult ühele lehe poolele. Soovitav kaust — ¼ kirjutuslehte. Käsikiri olgu selge ja puhas; ridade vahed olgu laiemad, mis hõlbustab parandamist. Kaastöö tegelikust kooli elust olgu võimalikult konkreetne ja täpne, et kokku hoida ruumi. Teateid palume saata toimetusele värskelt. Kaastöö, mis saadetakse hiljem 12. ja 27. kuupäeva, jääb järjekordsest nr.-ist välja.

Lehe aastatellijad tasuvad tellimisraha kas mitme nr.-i eest korraga või iga numbri eest ette 10. ja 25. kuupäevaks; üksiknumbrite tellijad õiendavad oma tellimisrahad lehe ilmumise järel iga 10. ja 25. kuupäevaks; neiks kuupäeviks peavad nad esitama ka uued tellimised järgmise nr.-i jaoks. Aastatellijad, kes tellimisrahade tähtpäevadest kinni ei pea, langevad üksiknumbrite tellijate hulka, makstes 25 senti nr.-ist. Üksiknumbrite tellijad, kes tellimisraha tähtpäevaks ära ei tasu, langevad selle õiendamiseni ajalehe tellijate hulgast välja.

Toimetus.

Lugupeetud vilistlasi

palutakse rutata „T. T. G.“ tellimisega. Tellimishind 5 nr.-i eest 1 kroon, 10 nr.-i eest 2 krooni, 15 nr.-i eest 3 krooni. Üksik-
:: number 25 senti. ::

Tellimiste vastuvõtmine ja üksiknumbrite müük kooli kantseleis.

Soovitakse osta

„T. T. G.“ I (1928./29. õ.-a.) aastakäigu 1., 9., 10. ja 11. numbrit. Ühtlasi palutakse üles anda, kes võiks müüa kas tervet I ja II „T. T. G.“ aastakäiku või üksiknumbreid. Teatada selle lehe peatoimetajale.